

श्रोत : गोरखापत्र, २०७८/४/२३

तामाकोसीको विद्युत् सीधै काठमाडौँसम्म

चरीकोट (दोलखा), साउन २३ गते । दोलखाको बिगु गाउँपालिका-१, लामाबगरमा निर्माण भएको माथिल्लो तामाकोसी जलविद्युत् आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत् सीधै काठमाडौँ पठाउन सकिने भएको छ ।

रामेछापको फुलासीमा निर्माण भएको न्यु खिम्ती सबस्टेसनस्थित १०० एमभीए क्षमताको २२०/१३२ केभीको ट्रान्सफर्मर चार्ज गरिएसँगै विद्युत् सीधै काठमाडौँ पठाउन सकिने भएको हो ।

बिहीबार राति ११ बजे २२० जीआईएस (ग्यास इन्सुलेटेड सबस्टेसन)बाट उक्त ट्रान्सफर्मर चार्ज गरिएको माथिल्लो तामाकोसी जलविद्युत् आयोजनाका उपप्रबन्धक पूर्णगोपाल रञ्जितले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार सबस्टेसनका चारवटा ट्रान्सफर्मरमध्ये तीनवटा सञ्चालनमा ल्याइएको छ भने एउट जगेडा राखिएको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२३

निर्माण सुरु भएको १२ वर्षमा पूरा भयो न्यू-भरतपुर सबस्टेसन

काठमाडौं । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले चितवनको आँपटारीमा निर्माण गरेको १३२ केभी न्यू-भरतपुर सबस्टेसन शुक्रबार (साउन २१) देखि चार्ज भएको छ । निर्माण सुरु भएको करिब १२ वर्षमा सबस्टेसनको निर्माण पूरा भएको हो ।

लामाे समयदेखि समस्यामा रहेकाे सबस्टेसन वितरण केन्द्रकाे समन्वय र सहयाेगमा पूरा भएकाे भरतपुर वितरण केन्द्रका प्रमुख राजीव सिंहले बताए । 'ठेकेदारकाे लापरबाहीले निर्माणमा ढिलाइ भएकाे थियाे, यसमा हामीले पनि समन्वय गरिदयाैं,' उनले भने, 'यसले प्रणाली सुधार र गुणस्तरीय आपूर्तिमा ठूलाे मद्दत गर्नेछ ।'

शुक्रबार (हिजो) देखि लोड दिएर सबस्टेसन चार्ज गरिएको आयोजना प्रमुख नरेशकुमार खड्गाले बताए । उनका अनुसार यसकाे निर्माण २०६६ असोजमा ठेक्का सम्झौता भई सुरु भएको थियाे । सबस्टेसन चार्ज भएपनि हेटौडा भरतपुर प्रसारण लाइनको २ सय ४६ वटा टावरमध्ये दुम्कीबास क्षेत्रमा २ वटा टावर निर्माण हुन नसक्दा यो लाइनबाट भने विद्युत् प्रवाह गर्न नसकिएको पनि खड्काले बताए । लाइनको २ सय ४४ वटा टावर पूरा भएको छ ।

स्थानीयले टावर निर्माणमा अवरोध गरी सर्वोच्च अदालत काठमाडौंमा मुद्धा हाली स्टेअर्डर (काम रोकेको) गराएको हुदा प्राधिकरणले काम अघि बढाउन नसकेको खड्काले बताए । जसले गर्दा प्राधिकरणलाई करोडौं रुपैयाँ घाटा हुन पुगेको छ ।

सबस्टेसनमा २२.५ एमभीएको ट्रान्सफर्मर जडान गरी सञ्चालन गरिएको छ । दमौली-भरतपुर र मर्स्याङ्दी-भरतपुर प्रसारण लाइनबाट आएको विद्युत् यही सबस्टेसनमा जोडिएको छ ।

करिब १२ वर्षअघिदेखि निर्माण सुरु भएको आयोजना ठेकेदारको लापरबाही र निर्माण अयोजनाका कर्मचारीकै कमजोरीले गर्दा निर्माणमा ढिलाइ भएको थियो । सबस्टेसन सञ्चालन हुँदा प्रविधिक चुहावट घट्ने छ । भरतपुरका ग्राहकले पनि दिगो, गुणस्तरीय र भरपर्दो विद्युत् सेवा पाउनेछन् ।

अहिले भरतपुर महानगरपालिका-११ भोजाडमा रहेको भरतपुर सबस्टेसनबाट विद्युत् वितरण हुँदै आएको छ । भरतपुर सबस्टेसनले लोड धान्न नसकेको अवस्थामा न्यू-भरतपुर सबस्टेसन चार्ज हुँदा भरतपुरको

विद्युत लोडलाई धान्ने भरतपुर वितरण केन्द्रले जनाएको छ । केन्द्रका अनुसार भरतपुरको देवनगरमा पनि २४ एमभीएको सबस्टेसन निर्माण हुँदैछ ।

निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको हेटौँडा-भरतपुर-बर्दघाट प्रसारण लाइनको ४ वटा सबस्टेसनमध्येको मुख्य सबस्टेसनको रूपमा न्यू-भरतपुर सबस्टेसनको काम सम्पन्न गरी सञ्चालन गरिएको हो । प्रसारण लाइन अन्तर्गतको सबस्टेसनको काम चीनको झोङडिङ इन्टरनेशनले कम्पनीले गरिरहेको छ । सबस्टेसन प्राधिकरण र विश्व बैंकको सयुक्त लगानीमा निर्माण भइरहेको छ ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७८/४/२४

सरकारको साझा कार्यक्रम: निःशुल्क बिजुलीदेखि जलाशययुक्त आयोजना बनाउनेसम्म

काठमाडौं । सरकारले मुलुकको आर्थिक समृद्धिका लागि जलविद्युत् तथा ऊर्जा क्षेत्रलाई विशेष प्राथमितामा राखी आफ्ना नीति तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भएको छ । त्यसका लागि स्वदेशी तथा विदेशी लगानीलाई थप प्रोत्साहित तथा विविधकरण गरिनेछ ।

सरकारमा सहभागी गठबन्धनका तर्फबाट आज सार्वजनिक गरिएको संयुक्त सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा जल तथा प्राकृतिक स्रोतको दिगो उपयोग हुने गरी ऊर्जा क्षेत्रको विकासलाई अर्थतन्त्र निर्माणको मुख्य आधार बनाउने विषयलाई महत्त्वका साथ समेटिएको छ । त्यसका लागि आन्तरिक लगानीबाटै मझौला, ठूला तथा जलाशययुक्त आयोजना निर्माण गर्ने र निर्यातमूलक आयोजनामा विदेशी लगानी आकर्षित गरिनेछ ।

मुलुकको ऊर्जा सुरक्षाका लागि जलाशययुक्त आयोजना नै उत्तम र अपरिहार्य विकल्प भएको निष्कर्षमा सरकार पुगेको छ । नीतिअनुसार काम भएको खण्डमा प्रदेश नं २ बाहेक हरेक प्रदेशमा एक-एक वटा जलाशययुक्त आयोजना निर्माणको प्रक्रिया शुरु हुने छ । निर्माणमा जान ठिक्क परेका बुढीगण्डकीजस्ता आयोजना शुरु हुनेछन् ।

मझौला आयोजना स्वदेशी लगानीमा निर्माण हुन सक्ने अवस्था भए पनि ठूला आयोजनाका लागि विदेशी लगानीकर्ता नै खोजनुपर्ने वाध्यता छ । मुलुकको अर्थतन्त्रको आकार तथा अन्य प्राविधिकलगायत कारणले पनि विदेशी लगानीकर्ता ठूला आयोजनाका लागि आवश्यक रहेको जानकारी बताउँछन् ।

माथिल्लो तामाकोसीको सफल कार्यान्वयनपछि कूल ९०० मेगावाटसम्मका आयोजना अब स्वदेशी लगानीमा निर्माण गर्न सकिन्छ भन्ने आत्मविश्वास प्राप्त भएको ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयको भनाइ छ । गठबन्धन सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा विद्युत् उत्पादन र वितरण प्रणालीबीच तादात्म्यता कायम गर्ने गरी पूर्वाधार विकास गर्ने विषय समेटिएको छ ।

बिजुली उत्पादन भएर मात्रै नहुने भएकाले प्रसारण तथा वितरण प्रणालीको विकासलाई पनि सोही आधारमा समानान्तर रूपमा अगाडि बढाउनुपर्ने आवश्यकता महसुस भएअनुसार यस्तो नीति तय गरिएको हो । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका अनुसार वितरण प्रणालीको अभावमा अहिले पनि औद्योगिक

करिडोरमा उद्योगीले मागे अनुसारको बिजुली उपलब्ध गराउन सकिएको छैन । प्राधिकरणमा झण्डै ५०० मेगावाट थप बिजुली माग भएको अवस्था छ ।

उत्पादित बिजुली खेर जाला कि भन्ने चिन्ता छ । यही चिन्तालाई सम्बोधन गर्न सरकारले उद्योगधन्दा, कलकारखाना, यातायातको विकास गर्ने भएको छ । औद्योगिक करिडोरमा प्रसारण लाइनको निर्माण, भएकाको क्षमता वृद्धि तथा विस्तार गरिनेछ ।

यस्तै, गरिब तथा विपन्नलाई २० युनिटसम्म बिजुली निःशुल्क दिने विषय संयुक्त कार्यक्रममा समेटिएको छ । प्राधिकरणका अनुसार करिब २० लाख ग्राहक यो सुविधाबाट लाभान्वित हुनेछन् । नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको समाजवादको आधारस्तम्भ खडा गर्ने लक्ष्यका साथ यो कार्यक्रम अगाडि सारिएको ऊर्जा मन्त्रालयको भनाइ छ । गरिब, विपन्नलाई राज्यले सेवा दिनुपर्छ भन्ने मान्यताका साथ यो प्रावधान राखिएको हो । प्राधिकरणलाई यो सुविधा दिएवापत झण्डै रु एक अर्ब बराबरको स्रोतको चाप पर्नेदेखिन्छ ।

प्राधिकरणलाई चाप पर्ने भए पनि लोककल्याणकारी राज्यको मान्यताअनुसार विपन्नलाई ऊर्जाको पहुँच पुर्याउन यो कार्यक्रम राखिएको हो । कूल ऊर्जा खपतमा नेपालको स्थान असाध्यै न्यून रहेको सन्दर्भमा आन्तरिक खपत बढाउने सरकारको लक्ष्य छ ।

कर्णालीको जुम्ला र कालीकोटमा हालै मात्र केन्द्रीय विद्युत् प्रणाली जोडिएको छ । कर्णालीका अन्य जिल्लामा पनि चाँडै बिजुली पुर्याउने सरकारको योजना छ । यस्तै, केन्द्रीय प्रणाली पुग्न नसक्ने स्थानमा वैकल्पिक ऊर्जाका स्रोतको प्रयोग गरी उज्यालो नेपाल बनाइनेछ । सरकारको योजनाअनुसार दुई वर्षभित्र सबै नेपालीलाई बिजुली उपलब्ध गराउने लक्ष्य राखेको छ ।

विद्युतीय सवारी साधनको प्रयोगलाई बढवा दिने लक्ष्य पनि यसैसँग जोडिएर आएको छ । छिमेकी देश भारत र चीनमा विद्युतीय सवारीको प्रयोग बढ्दै गएको सन्दर्भमा नेपालले चार्जिङ स्टेशनको स्थापना, महसुलमा समयानुकूल परिवर्तन गर्ने लक्ष्य राखेको छ । आन्तरिक खपत बढाउनका लागि विद्युतीय सवारीको प्रयोग तथा विद्युतीय चुल्होको प्रयोग अर्को विकल्प हुने सरकारको बुझाइ छ ।

आन्तरिक खपतभन्दा अधिक रहेको विद्युत् निर्यातका लागि छिमेकी मुलुकसँग द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सम्वाद अगाडि बढाउने र उच्च क्षमताको विद्युत् प्रसारण लाइन जडान गर्ने विषय संयुक्त कार्यक्रममा समेटिएका छन् । नदी स्थान्तरण तथा भूमिगत र लिफ्ट सिँचाइको माध्यमबाट तराई मधेशलगायत क्षेत्रमा सिँचाइ सुविधा पुग्न नसकेका खेतीयोग्य भूमिमा दिगो सिँचाइ पुऱ्याइनेछ । नदी कटान क्षेत्रलाई तटबन्धन गरी नदी उकास भूभागलाई व्यवस्थित रूपमा प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

संयुक्त सरकारले राष्ट्रिय हितमा जलस्रोतको द्विपक्षीय र बहुपक्षीय रूपमा उपयोग गर्ने र जलस्रोत नीतिलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने विषय समावेश गरेको छ ।

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड', जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव, राष्ट्रिय जनमोर्चाका अध्यक्ष चित्रबहादुर केसीलगायत वरिष्ठ नेताहरूको उपस्थितिमा आज गठबन्धन सरकारको साझा कार्यक्रम सार्वजनिक गरिएको हो ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२४

भरतपुर-बर्दघाट खण्डमा अझै हटेन स्थानीयको अवरोध, निर्माण ठप्प

काठमाडौं । २२० केभी हेटौडा-भरतपुर-बर्दघाट डबल सर्किट प्रसारण लाइनको भरतपुर-बर्दघाट खण्डमा स्थानीयले गरेको अवरोध अझै हटाउन सकिएको छैन । करिब डेढवर्ष अघिदेखि प्रसारण लाइनको रुट पर्ने दुम्कीबास क्षेत्रका स्थानीयले अवरोध गरेका हुन् ।

१२ वर्षअघिदेखि निर्माण सुरु भएको लाइनमा स्थानीयले रुट परिवर्तन गर्न माग गर्दै अवरोध गरेको आयोजना प्रमुख नरेशकुमार खड्गाले बताए । उनका अनुसार २ वटा टावर रहने क्षेत्रमा स्थानीयले २०७६ चैत्रदेखि गरेको अवरोध हटाउन कठिनाई भएको छ ।

‘आयोजनाको ९९ प्रतिशत काम सकिएकोले रुट परिवर्तन गर्न असम्भव छ,’ उनले **ऊर्जा खबर**सँग भने, ‘रुट परिवर्तनको माग गर्दै स्थानीयले सर्वोच्च अदालत काठमाडौंमा मुद्धा दायर गरी (स्टे अर्डर) काम रोकेको हुँदा निर्माण ठप्प छ ।’

स्थानीयले अवरोध गरी डेढ वर्षदेखि काम रोकिदा प्राधिकरणलाई करोडौं करोड रुपैयाँ घाटा हुन पुगेको पनि खड्गाले बताए । यो खण्डको २ सय ४६ वटा टावरमध्ये २ सय ४४ वटा खडा भइसकेका छन् । ७५ किलोमिटर लामो लाइनको ७० किलोमिटर तार तान्ने काम पनि पूरा भएको छ ।

यो खण्ड आगामी असारमा सम्पन्न गरी सञ्चालन गर्ने योजना रहेको भएपनि अवरोध नहट्दा प्रभावित हुने भएको छ । लामो समय स्थानीयको अहसयोग, कानुनी जटिलता, एवं ठेक्का सम्झौता रद्दलगायत कारणले निर्माण प्रभावित हुँदै आएको छ । यो खण्डमा पर्ने १३२ केभी न्यू-भरतपुर सबस्टेसन गत शुक्रबारदेखि सञ्चालनमा आएको छ । तर, अवरोधले गर्दा लाइन पूरा नहुँदा यो लाइनबाट भने विद्युत प्रवाह गर्न सकिएको छैन ।

यस्तै, प्रसारण लाइनको हेटौडा-भरतपुर खण्ड पनि ८८ प्रतिशत निर्माण सकिएको छ । प्रसारण लाइनको यो खण्ड आगामी पुसभित्र सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याउने योजना रहेको खड्काले जानकारी दिए ।

यो खण्डमा निर्माण हुने २ सय २६ टावरमध्ये १ सय ९६ वटाको फाउन्डेसन सकिएको छ । १ सय ३१ वटा टावर खडा गरिएको छ । करिब १०.५ किलोमिटर तार तान्ने काम पनि सम्पन्न भएको उनले बताए ।

हेटौंडा-भरतपुर र भरतपुर-बर्दघाट गरी २ खण्डमा निर्माण भइरहेको प्रसारण लाइनको काम सन्तोषजनक नभएको भन्दै प्राधिकरणले भारतीय र चिनियाँ ठेकेदारसँगको सम्झौता तोडेको थियो । सम्झौता तोडिएपछि लामो समय प्रसारण लाइनको निर्माण रोकिन पुगेको यसको निर्माण अवधि लम्बिएर १२ वर्ष पुगेको हो ।

हेटौंडा-भरतपुर खण्डको ठेक्का भारतीय कम्पनी आइकम टेल र भरतपुर-बर्दघाट खण्डमा चिनियाँ सेन्टरल पावर ग्रिड (सिसिपिजी) ठेकेदारसँगको ठेक्का तोडिएको थियो । अहिले पनि हेटौंडा-भरतपुर खण्डमा भारतीय र भरतपुर-बर्दघाट खण्डमा चिनियाँ कम्पनीले काम गरिरहेका छन् ।

पहिलो पटक २०६५ सालमा ठेक्का सम्झौता गरेर २०६६ सालमा प्रसारण लाइनको काम सुरु गरिएको थियो । ठेक्का सम्झौताअनुसार २०६९ मा प्रसारण लाइन सम्पन्न गर्ने तालिका थियो । प्रसारण प्रणाली दिगो र गुणस्तरीय बनाउन यो प्रसारण लाइन निर्माण भइरहेको हो । प्रसारण लाइन निर्माण गर्न विश्व बैंकले ऋण लगानी गरेको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२४

बुद्धभूमि नेपालले साउन ३२ गतेदेखि साधारण सेयर निष्कासन गर्ने

काठमाडौं । बुद्धभूमि नेपाल हाइड्रोपावर लिमिटेडले साउन ३२ गतेदेखि साधारण सेयर निष्कासन गर्ने भएको छ । कम्पनीले नुवाकोटमा निर्माणाधीन ४.९९३ मेगावाटको तल्लो तादी खोला जलविद्युत आयोजनाको स्थानीय बासिन्दाका लागि छुट्याएको सेयर निष्कासन गर्न लागेको हो ।

सय रुपैयाँमा अंकित ४ करोड रुपैया बराबरको ४ लाख कित्ता सेयर निष्कासन गर्ने तयारी गरेको कम्पनीले जनाएको छ । कम्पनीका अनुसार स्थानीयले न्युनतम १० कित्तादेखि अधिकतम ५० हजार कित्तासम्मका लागि आवेदन दिन पाउनेछन् । स्थानीयले छिटोमा भदौ १४ गते र ढिलोमा भदौ २९ गतेसम्म आवेदन दिन सक्नेछन् ।

स्थानीयले नुवाकोट जिल्लामा रहेको ज्योति विकास बैंक, प्रभु बैंक र सिभिल बैंकका शाखा कार्यालयबाट आवेदन दिन सक्नेछन् । साथै, सि-आस्वा प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था तथा मेरो सेयरमार्फतबाट पनि सेयर भर्न सक्नेछन् । निर्माणाधीन आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । आयोजनाबाट आगामी चैत्रभिन्न विद्युत उत्पादन सुरु गर्ने लक्ष्य रहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

श्रोत : अनलाइन खबर, २०७८/४/२५

सिनर्जी पावरको १० प्रतिशत बोनस प्रस्ताव, हकप्रद पनि जारी गर्ने

२५ साउन, काठमाडौं । सिनर्जी पावर डेभलपमेन्ट लिमिटेडले लाभांश घोषणा गरेको छ । कम्पनीको आइतबार बसेको सञ्चालक समितिको बैठकले १० प्रतिशत बोनस र सोको कर प्रयोजनका लागि ०.५२६ प्रतिशत नगद लाभांश समेत दिने निर्णय गरेको हो ।

कम्पनीका कम्पनी सचिव धुरबराम शर्माका अनुसार गत आर्थिक वर्षका मूनाफाबाट १० प्रतिशत बोनस सेयर, नगद लाभांश दिने निर्णय गर्नुका साथै हकप्रद जारी गर्न साधारण सभामा प्रस्ताव लैजाने निर्णय समेत गरेको छ ।

कम्पनीले प्रस्ताव गरेको बोनस सेयर जारी गरे पश्चात कायम हुने चुक्ता पुँजीको दुई बराबर एक अर्थात् २:१ को अनुपातमा हकप्रद सेयर जारी गर्ने प्रस्ताव साधारणसभामा लैजाने निर्णय गरेको हो ।

सञ्चालक समितिको निर्णय नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा समेत कम्पनीले जानकारी गराइसकेको छ ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७८/४/२५

जलविद्युतमा लगानी बढाउँदै चिलिमे, ५४५ मेगावाटका ३ नयाँ आयोजनाको काम सुरु

काठमाडौं । नेपाल विद्युत प्राधिकरणले प्रवर्द्धन गरेको चिलिमे जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडले नयाँ आयोजना निर्माणका लागि संभाव्यता अध्ययन गरिरहेको छ ।

सहायक कम्पनीहरुबाट २७० मेगावाटका ३ ठुला आयोजना निर्माण गरिरहेको चिलिमेले जलविद्युतमा थप लगानी बढाउने तयारी स्वरुप नयाँ आयोजनाहरुको विस्तृत अध्ययन अघि बढाएको हो । नयाँ आयोजनाहरुको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (डीपीआर) तयारीको काम भइरहेको चिलिमेले जनाएको छ । चिलिमेले अघि बढाएका ३ वटा जलविद्युत आयोजनाको जडित क्षमता ५४५ मेगावाट छन ।

सुदूरपश्चिमको बझाङमा रहेको ६५ मेगावाटको सेती नदी ३, ४२० मेगावाटको बुढीगण्डकी प्रोक क्यासकेड र ६० मेगावाटको चुमचेत स्यारखोला आयोजनाको डीपीआर तयारीका लागि अध्ययनको काम भइरहेको चिलिमेले जनाएको छ ।

डीपीआरपछि आयोजनाको क्षमता बढ्ने संभावना छ । आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङको काम सहायक कम्पनी चिलिमे इन्जिनियरिङ एन्ड सर्भिसेज कम्पनी लिमिटेडमार्फत भइरहेको छ ।

प्रस्तावित आयोजना डीपीआर तयारपछि छुट्टाछुट्टै कम्पनीबाट निर्माण हुने भएको छ । हाल आयोजनाहरुको अध्ययनमा भएको खर्चलाई चालु पुँजीमा देखाइएको छ । कम्पनी स्थापना भएपछि स्वामित्व हस्तान्तरण हुने चिलिमेले जनाएको छ । आयोजना बनाउन चिलिमेले कर्मचारी सञ्चय कोषबाट ऋण लिने तयारी गरेको छ । ४ आयोजना सञ्चय कोषको ऋण लगानीमा निर्माण सुरु भएको हो ।

नयाँ स्थापना हुने जलविद्युत कम्पनीहरुमा प्रदेश सरकारको पनि सेयर लगानी हुने भएको छ । प्रस्तावित सबै आयोजना जनताको जलविद्युत आयोजनामा रहेका छन् । आयोजनामा लगानी जुटाउन सर्वसाधारणलाई ४९ प्रतिशत सेयर बिक्री गर्ने योजना छ ।

यद्यपी प्रदेश सरकारलाई सेयर लगानी गर्न दिने व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि कम्पनी ऐनमा संशोधन हुनुपर्ने चिलिमेले जानकारी दिएको छ । कम्पनीको कर्पोरेट कार्यालय रहेका स्थानमा चिलिमे टावरको निर्माण जारी रहेको छ ।

आयकर र रोयल्टी बढ्दै गएपछि यसको असर नाफामा पर्न थालेको चिलिमेले सार्वजनिक गरेको वित्तीय विवरणमा उल्लेख गरेको छ । लगानी गरेका २७० मेगावाट क्षमताका ४ वटा आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा पुगेकाले त्यहाँबाट पाउने प्रतिफलले लगानीकर्तालाई राम्रो लाभान्श दिनुका साथै सेयर मूल्यमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने उल्लेख छ ।

गत वर्ष कम्पनीले १० प्रतिशत बोनस सेयर र १० प्रतिशत नगद लाभान्श वितरण गरेको छ । यो वर्ष पनि यही हारहारीमा लाभान्श वितरण हुने संभावना छ । कम्पनीले मौज्जात रकम बैंकमा निक्षेप राखेर गत वर्ष ८६ लाख रुपैयाँ बढाएको छ । यो रकम सेयरधनीलाई लाभान्श, नयाँ आयोजनाको अध्ययन र कर्पोरेट टावर निर्माणमा लगानी गर्ने भएको छ ।

४ वटा आयोजना अन्तिम चरणमा

चिलिमेले सहायक कम्पनीमार्फत निर्माण गरिरहेको १११ मेगावाटको रसुवागढी, ५७ मेगावाटको माथिल्लो तथा तल्लो सान्जेन र १०२ मेगावाटको मध्य भोटेकोसी आयोजनाको निर्माण जारी छ । यी आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । भूकम्प, नाकावन्दी, बाढी र पछिल्लो समयमा कोरोना महामारीले आयोजनाको काम अवरुद्ध हुँदै आएको छ ।

रसुवागढी र सान्जेन गत आर्थिक वर्षमा सक्ने लक्ष्य लिएकोमा पुरा हुन सकेन । चालु आर्थिक वर्षमा रसुवागढी र सान्जेन आयोजना सम्पन्न हुने बताइएको छ । रसुवागढीबाट आगामी असारसम्म बिजुली उत्पादन गर्ने लक्ष्य छ ।

चिलिमेको नाफा ७० करोड १८ लाख

चिलिमेले गत आर्थिक वर्षमा ७० करोड १८ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ । अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा चिलिमेले ७४ करोड ५५ लाख रुपैयाँ नाफा गरेको थियो । यो नाफा अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ५.८७ प्रतिशत कम भएको सोमबार सार्वजनिक गरिएको वित्तीय विवरणमा उल्लेख छ । विद्युत बिक्री आम्दानी घटेका कारण यसको असर खुदनाफामा परेको हो ।

समीक्षा अवधिमा कम्पनीको विद्युत बिक्री आम्दानी घटेर १ अर्ब १२ करोड ८० लाख रुपैयाँमा झरेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो आम्दानी १ अर्ब १४ करोड ७ लाख रुपैयाँ थियो ।

जलविद्युत केन्द्रमा जडित विभिन्न उपकरणहरु तथा सफ्टवेयरमा समय सापेक्ष सुदृढिकरण गर्दा पावर प्लान्ट बन्द गर्नु परेको र चिलिमे खोलामा पानीको बहावमा कमी आएका कारण विद्युत बिक्री आम्दानी घटेको कम्पनीले जनाएको छ ।

नाफासँगै कम्पनीको प्रतिसेयर आम्दानी पनि घटेको छ । समीक्षा अवधिमा कम्पनीको प्रतिसेयर आम्दानी घटेर ११ रुपैयाँ १७ पैसामा झरेको छ । कम्पनीको प्रतिशेयर नेटवर्थ १६१ रुपैयाँ ४० पैसा रहेको छ ।

यस्तै सञ्चित कोषमा कमी आई ३ अर्ब ८५ करोड ६५ लाख रुपैयाँमा झरेको छ । अघिल्लो वर्ष सञ्चित कोषमा ४ अर्ब ३० करोड ३७ लाख रुपैयाँ थियो । कम्पनीको चुक्ता पुँजी ६ अर्ब २८ करोड रुपैयाँ छ । कम्पनीले हाल २२ मेगावाटको चिलिमे आयोजना सञ्चालन गरिरहेको छ ।

श्रोत : नयाँ पत्रिका, २०७८/४/२५

प्राधिकरणको नाफा ११ अर्बबाट घटेर ३ अर्बमा सीमित, चालू आवमा पनि ३ अर्ब १६ करोड मात्र नाफा हुने प्रक्षेपण

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको खुद नाफामा आठ अर्ब ३० रुपैयाँले कमी आएको छ । आर्थिक वर्ष ०७६/७७ मा ११ अर्ब ६८ करोड खुद नाफा कमाएको प्राधिकरणकाे नाफा गत आव ०७७/७८ मा तीन अर्ब ३८ करोडमा सीमित भएको छ । प्राधिकरण स्रोतबाट प्राप्त विवरणअनुसार अघिल्लो वर्षको खुद नाफाको तुलनामा गत वर्षको नाफा ३४ दशमलव ७८ प्रतिशतले ऋणात्मक हो । यति मात्र होइन, प्राधिकरणले चालू आर्थिक वर्षमा पनि प्राधिकरणको नाफा तीन अर्ब १६ करोड ५८ लाख रुपैयाँमा सीमित हुने प्रक्षेपण गरेको छ ।

यसअघि पछिल्ला चार वर्षमा प्राधिकरणले आफ्नो नाफा वृद्धि गर्दै लगेको थियो । आव ०७५/७६ मा नाै अर्ब ८१ करोड, ०७४/७५ मा दुई अर्ब ८५ करोड र ०७३/७४ मा एक अर्ब ५० करोड रुपैयाँ खुद नाफा गरेको थियो । त्यस्तै, आव ०७२/७३ मा आठ अर्ब ८९ करोड रुपैयाँ खुद घाटा व्यहोरेको थियो ।

यसअघि १० साउनमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक हितेन्द्रदेव शाक्यले आव ०७७/७८ मा प्राधिकरणको नाफा पाँच अर्ब रुपैयाँ हुने प्रक्षेपण सार्वजनिक गरेका थिए । तर, त्यो नाफा करबाहेकको हो । प्राधिकरण नेतृत्वले नाफा घट्नुमा भारतबाट आयात गर्ने विद्युतको परिमाण बढेको, चुहावटमा वृद्धि भएको र सुक्खायाममा प्राधिकरण र अन्य आन्तरिक स्वदेशी विद्युत् उत्पादनमा कमी आउँदा समग्रमा नाफा घटेको जानकारी दिएको छ । हिउँदमा आन्तरिक उत्पादन कम भएका कारण भारतबाट दुई अर्ब ७० करोड युनिट बिजुली आयात भएको र यो गत वर्षको तुलनामा करिब २० प्रतिशत बढी रहेको कार्यकारी शाक्यले जानकारी दिए ।

प्राधिकरणको विद्युत् चुहावटमा वृद्धि भएको छ । अघिल्लो वर्ष १५ दशमलव २७ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष ०७७/७८ मा १६ दशमलव ०३ प्रतिशत पुगेको प्राधिकरणको भनाइ छ । जब कि आर्थिक वर्ष

०७७/७८ मा प्राधिकरणले १५ दशमलव ५ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य राखेको थियो । यसो हुनुमा कोभिड- १९ का कारण वितरण प्रणालीमा प्राधिकरणले अनुगमन गर्न नसक्नु, समयमै मिटरिड गर्न नपाउनु र प्रसारण लाइनतर्फ विद्युत् वहन अत्यधिक हुँदा प्राविधिक चुहावट पनि बढ्न पुगेको कार्यकारी निर्देशक शाक्यको भनाइ छ । यसअघि आर्थिक वर्ष ०७२/७३ मा सबैभन्दा बढी २६ प्रतिशत चुहावट थियो । तर, क्रमशः ०७२/७३ मा २२ दशमलव ९० प्रतिशत, ०७३/७४ मा २० दशमलव ४५ प्रतिशत, ०७४/७५ मा १५ दशमलव ३२ प्रतिशत, ०७५/७६ मा १५ दशमलव २७ प्रतिशत पुगेको थियो ।

श्रोत : काठमाडौं, २०७८/४/२५

डेडिकेटेड र ट्रंक महसुल उठाउन प्राधिकरणको ताकेता

काठमाडौं — डेडिकेटेड र ट्रंक महसुल उठाउन दिइएको म्याद सकिएपछि प्राधिकरणले उद्योगीहरूलाई ताकेता सुरु गरेको छ । डेडिकेटेड र ट्रंक महसुल तिर्न बाँकी ५८ उद्योगलाई विभिन्न वितरण केन्द्रमार्फत पत्र पठाउन थालिएको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक हितेन्द्रदेव शाक्यले जानकारी दिए ।

प्राधिकरण सञ्चालक समिति बैठकले यसअघि नै महसुल उठाउने निर्णय गर्दै उद्योगीहरूलाई आफूले कति किस्तामा महसुल बुझाउने हो, विवरण पेस गर्न असार मसान्तसम्म समय दिएको थियो । तर कुनै पनि उद्योगले प्रस्ताव बुझाएका छैनन् । ती उद्योगबाट ११ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी महसुल उठाउन बाँकी छ । 'रकम उठाउन विभिन्न वितरण केन्द्रमार्फत उद्योगहरूलाई पत्र पठाउन थालेका छौं,' शाक्यले भने, 'वितरण केन्द्रले रकम उठाउन उद्योगहरूसँग प्रत्यक्ष छलफल पनि गरिरहेका छन् ।'

महसुल नतिर्ने उद्योगीको लाइन काट्ने भन्दै सञ्चालक समितिमा लगिएको प्रस्तावलाई ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री पम्फा भुसालले फिर्ता पठाइदिएको प्राधिकरण स्रोतको दाबी छ । मन्त्री भुसालले महसुल उठाउने सामान्य प्रक्रिया भएको भन्दै सञ्चालक समितिले निर्णय गर्नु नपर्ने भनी प्रस्ताव फिर्ता पठाएकी हुन् । प्राधिकरणले २०७६ माघयता यस्ता उद्योगलाई छुट बिल पठाएर डेडिकेटेड र ट्रंकबापतको छुट रकम तिर्न पत्र पठाएको थियो ।

यीमध्ये दुई दर्जन उद्योगले भने आफूले प्राधिकरणसँग डेडिकेटेड लाइन नमागेको दाबी गर्दै आएका थिए । उनीहरूले प्राधिकरणविरुद्ध अदालतमा मुद्दा दायर गरे पनि डेढ दर्जन उद्योगलाई पाटन र तुलसीपुर उच्च अदालतले प्राधिकरणमै रहेको विवाद समाधान संयन्त्रमार्फत विवाद समाधानको आदेश दिएका छन् । प्राधिकरणको वितरण विनियमावली, २०६९ मा प्राधिकरणले विनियमावली अनुसार गरेको कामकारबाही तथा निर्णयउपर चित नबुझे पुनरावेदन समितिसमक्ष निवेदन दिन सकिने व्यवस्था छ । 'प्राधिकरणबाट छुट बिलिङ सम्बन्धमा गरिएको निर्णयउपर पुनरावेदनको निवेदन दायर गर्ने ग्राहकले छुट बिलिङबापतको सम्पूर्ण रकम धरौटीस्वरूप जम्मा गर्नुपर्नेछ,' विनियमावलीको नियम ४५ को उपनियम २ मा भनिएको छ ।

चरम लोडसेडिङका बेला प्राधिकरणले निरन्तर विद्युत् आपूर्ति लिने उद्योगलाई सामान्य महसुलभन्दा करिब ७० प्रतिशत बढी महसुल लिएर विद्युत् दिएको थियो । प्राधिकरणको विद्युत् महसुल संकलन विनियमावली, २०७३ अनुसार दैनिक ६ घण्टा लोडसेडिङ भएको अवस्थामा २० घण्टाभन्दा बढी विद्युत्

आपूर्ति लिनेलाई डेडिकेटेड भनी परिभाषित गरिएको छ । केही उद्योग आफू यो परिभाषाभित्र नपर्ने भन्दै डेडिकेटेडबापतको बक्यौता भनिएको महसुल नतिर्ने अडानमा छन् ।

प्राधिकरण र उद्योगबीच महसुल विवाद चर्किएपछि गत वर्ष तत्कालीन ऊर्जा सचिव दिनेश घिमिरेको संयोजकत्वमा अध्ययन समिति गठन गरिएको थियो । समितिले लोडसेडिङ अन्त्य भइसकेको महसुलका विषयमा विद्युत् नियमन आयोगमार्फत निर्णय गर्ने र त्यसअघिको महसुल प्राधिकरणले उठाउनुपर्ने सिफारिस गरेको थियो । सोही प्रतिवेदनका आधारमा प्राधिकरणको सञ्चालक समितिले गत वर्ष उद्योगीलाई जति महिनाको महसुल बुझाउन बाँकी हो, सोही महिना बराबरको किस्ताबन्दीमा तिर्ने सुविधा दिने निर्णय गरेको हो ।

श्रोत : गोरखापत्र, २०७८/४/२५

समृद्धिका लागि विद्युत् विधेयक

काठमाडौं, साउन २५ गते । ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री पम्फा भुसालले आर्थिक विकास र समृद्धिलाई दिशानिर्देश गर्ने गरी विद्युत् ऐन २०७७ ल्याइएको बताउनुभएको छ । आइतबार राष्ट्रिय सभाको बैठकमा विद्युत् विधेयक २०७७ माथि सांसदहरूको जवाफ दिँदै उहाँले भन्नुभयो “विद्युत् क्षेत्रको विकास सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रका समस्याको समाधान गर्न र समयानुकूल विद्युत् उत्पादन र परिवर्तन गर्न यो विधेयक ल्याइएको हो ।” विधेयक सभाले सर्वसम्मतिले स्वीकृत गरेको छ ।

बैठकमा सांसद बामदेव गौतमले भूमिहीन र सुकुम्बासीको समस्या समाधान गर्न जमिनमाथिको व्यक्तिगत स्वामित्व अन्त्य गर्नुपर्ने बताउनुभयो । गौतमले भन्नुभयो, ‘व्यक्तिगत जमिनलाई सरकारले किन्ने अनि त्यसलाई लिजमा दिने र कसरी उपयोग गर्ने भन्ने ठाउँमा हामी नजाँदासम्म भूमिहीन र सुकुम्बासी जन्माउने प्रक्रिया बन्द गर्न सक्दैनौं ।’

सांसद जितेन्द्र देवले संविधानको धारा ४० मा भूमिहीन दलितलाई एक पटक कानूनबमोजिम जमिन उपलब्ध गराउने र आवासविहीन दलितलाई आवासको व्यवस्था गर्ने प्रावधान रहेको र सोहीअनुसार सरकारले काम अघि बढाउने बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “भूमि सुधारको नाममा निवर्तमान सरकाले जग्गा सट्टापट्टा गरेर सामन्तहरूलाई पोस्ने काम गर्दै थियो, अव्यवस्थित बसोवास र सुकुम्बासीका नाममा जग्गा दिने काममा लेनदेन गर्न खोजियो, अहिलेको सरकारले संविधानअनुसार काम गर्छ ।”

सांसद डा. खिमलाल देवकोटाले सरकारी कार्यालयका हरेक गतिविधिबाहिर देख्न सक्ने गरी सीसी क्यामारा राख्न सरकारको ध्यानाकर्षण गर्नुभयो । हरेक सरकारी निकायबाट हुने काम कारबाही र गतिविधि जनताले थाहा पाउने गरी सीसी क्यामेरा राख्नुपर्ने उहाँको सुझाव छ ।

सांसद डा. विमला राई पौडेलले नेकपा एमाले फुटाउन प्रयास भइरहेको दाबी गर्नुभयो । यस्ता प्रवृत्तिले संसदीय व्यवस्था कमजोर हुने उहाँको भनाइ छ । बैठकमा सांसद मशकुमार महारा, नन्दा चपाईं, शेरबहादुर कुँवर, चक्रप्रसाद स्नेही, खेमकुमार विक, अनिता देवकोटा, देवन्द्र दाहालले आफ्नो विचार व्यक्त गर्नुभएको थियो । बैठकमा प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाका तर्फबाट कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले आर्थिक वर्ष २०७६-७७ को सरकारको वार्षिक प्रतिवेदन सभामा पेश गर्नुभएको छ । सुरक्षण मुद्रणसम्बन्धी विधेयक २०७७ सभामा पेश भएको छ । लोक सेवा आयोग विधेयक २०७५ माथि सभामा छलफलभएको छ ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७८/४/२५

अमेरिकी राजदूतले ऊर्जामन्त्री भुसाललाई भने-एमसीसी अघि बढाउन पहल गरिदिनुस

काठमाडौं । नेपालका लागि अमेरिकी राजदूत क्याण्डी बेरीले ऊर्जाको विकासका लागि मिलिनियम च्यालेञ्ज कर्पोरेशन (एमसीसी) महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गर्दै त्यसलाई अगाडि बढाउन पहल गरिदिन आग्रह गरेका छन् ।

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री पम्फा भुसालसँगको भेटमा राजदूत बेरीले यस्तो आग्रह गरेका हुन् । एमसीसी नयाँ कार्यक्रम नभएको र यस विषयमा आफूहरू स्पष्ट पार्न तयार रहेको बताउँदै राजदूत बेरीले भने, “एमसीसीबारे कुनै पनि कुरा प्रष्ट पार्न हामी तयार छौं, यसको उद्देश्य सीप र ज्ञान हस्तान्तरण गर्नु हो ।”

मन्त्रालयमा आज भएको भेटमा उनीहरूबीच आपसी हित र चासोका विषयमा छलफल भएको ऊर्जा मन्त्रीको सचिवालयले जानकारी दिएको छ । सो अवसरमा राजदूत बेरीले ऊर्जा एवं जलस्रोतका क्षेत्रमा नेपाललाई आफ्नो देशको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग रहेको बताउँदै आगामी दिनमा थप सहकार्य हुने विश्वास व्यक्त गरे ।

अमेरिका मानव विकास संशाधन एवं बहुपक्षीय सहयोगमा सक्रिय रहँदै आएको उल्लेख गर्दै उनले जलवायु परिवर्तनका मुद्दामा थप सहकार्य गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । राजदूत बेरीले ऊर्जाको विकासका लागि एमसीसी महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गर्दै त्यसलाई अगाडि बढाउन पहल गरिदिन आग्रह गरे ।

जवाफमा मन्त्री भुसालले नेपालको विकास निर्माण र विपद्का बेला अमेरिकी सरकार र जनताले पुर्याएको सहयोगप्रति धन्यवाद व्यक्त गरिन । उनले भनिन्, “अमेरिकी सरकारले कोभिड-१९ विरुद्धको खोप उपलब्ध गराएर सहयोग गरेको छ, त्यसप्रति हार्दिक धन्यवाद छ ।”

एमसीसीबारे राजदूतले गरेको आग्रहप्रति मन्त्री भुसालले जनता र राष्ट्रको हितमा नेपालले सहयोग स्वीकार गर्ने बताइन । उनले भनिन्, “एमसीसीको विषयमा पार्टी, सरकार र संसदले निर्णय लिन्छ, त्यो विषयमा उपयुक्त समयमा छलफल होला ।”

जलवायु परिवर्तनका विषयमा अमेरिकी सरकारले गरेका निर्णयले विश्वलाई फाइदा पुग्ने बताउँदै मन्त्री भुसालले जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरणका लागि विश्व एकजुट हुनुपर्ने बताए ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२६

बलेफी खोलामा साढे २ सय मेगावाटका ९ आयोजना निर्माणका विभिन्न चरणमा

काठमाडौं । सिन्धुपाल्चोक भएर बग्ने बलेफी खोलामा ९ जलविद्युत आयोजना निर्माणका विभिन्न चरणमा छन् । निजी क्षेत्रले पहिचान गरी अघि बढाएको यी आयोजनाबाट करिब २ सय ५८ मेगावाट विद्युत उत्पादन हुने अध्ययनले देखाएको छ ।

विद्युत विकास विभागका अनुसार त्यहा पहिचान भएका आयोजनामध्ये १०१ मेगावाटका ४ जलविद्युत आयोजना निर्माणाधीन, ४६ मेगावाटको एउटा आयोजना उत्पादन अनुमतिको पर्खाइमा र १११.०३ मेगावाटको ४ आयोजनाको अध्ययन भइरहेको छ ।

खोलामा २२.१४ मेगावाटको बलेफी 'ए', २३.५२ मेगावाटको बलेफी खोला, ३६ मेगावाटको माथिल्लो बलेफी 'ए' र २० मेगावाटको तल्लो बलेफी निर्माणाधीन छन् । यी आयोजनामध्ये बलेफी हाइड्रोपावर कम्पनीले निर्माण गरीरहेको माथिल्लो बलेफी 'ए'को काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । ९६ प्रतिशत काम पूरा भएको आयोजनाबाट गत जेठमानै विद्युत उत्पादन गर्ने तालिका भएपनि कोरोनाले गर्दा तालिका प्रभावित भएको कम्पनीले जनाएको छ ।

आयोजना सम्पन्न भई उत्पादन हुने विद्युत २२ किलोमिटर दुरीमा रहेको लामोसाँघु सबस्टेसनमा जोडिनेछ । आयोजना सम्पन्न गर्न ७ अर्ब रुपैयाँ खर्च हुने अनुमान छ । ३० प्रतिशत स्वपूँजी र ७० प्रतिशत ऋण लगानी रहेको आयोजनामा ५ बैंकले ऋण दिएका छन् ।

यस्तै, मुनलाइट हाइड्रोपावर कम्पनीले निर्माण गरीरहेको २२.१४ मेगावाटको बलेफी 'ए' को काम पनि आधा भन्दा बढी पूरा भएको छ । बर्खाको बाढीले पहुँच सडक र पुल बगाउँदा आयोजनाको काम डेढ महिनादेखि ठप्प भएको आयोजना प्रमुख जितेन श्रेष्ठले बताए । उनका अनुसार बाढी र पहिरोले पहुँच सडक बगाउँदा आवश्यक सामान आयात गर्न सकिएन र काम बन्द गर्नु परेको हो ।

अब दशैंपछिबाट आयोजनाको निर्माण सुचारु हुने पनि उनले बताए । यो आयोजना २०७३ सालमा १०.६ मेगावाटमा निर्माण सुरु गरिएको थियो । निर्माणाधीन आयोजनाबाट थप विद्युत उत्पादन गर्न सकिने देखिएपछि संरचनाको क्षमता विस्तार गरी २२.१४ मेगावाट बनाइएको कम्पनीले जनाएको छ ।

आयोजनाबाट २०७७ सालमा नै विद्युत उत्पादन गर्ने तालिका थियो । तर, आयोजनाको क्षमता विस्तार भएपछि उत्पादन तालिका २०८० जेठमा सारिएको छ । क्षमता विस्तार हुनु अघि आयोजना सम्पन्न गर्न १ अर्ब ७४ करोड रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको थियो ।

आयोजनामा नेपाल बंगलादेश, नेपाल इन्भेस्टमेन्ट, एनसिसी, बिजनेस युनिभर्सल र इन्फास्ट्रकचर बैंकको एक अर्ब २० करोड रुपैयाँ ऋण लगानी थियो । बाँकी ५४ करोड रुपैयाँ स्वपुजी लगानी थियो । तर, क्षमता विस्तार भएपछि आयोजनाको लागत २ अर्ब ७० करोड रुपैयाँ अनुमान गरिएको छ ।

यस्तै, २३.५२ मेगावाटको बलेफी खोला पनि बलेफी जलविद्युत कम्पनीले उत्पादन अनुमति लिई अघि बढाएको विभागले जनाएको छ । विभागका अनुसार कम्पनीले २०७३ चैत्र १६ गते अनुमति पाएको थियो । २० मेगावाटको तल्लो बलेफी निर्माण गर्न कम्पनीले गत २०७७ असार ५ गते विभागबाट उत्पादन अनुमति पाएको थियो ।

यस्तै, ४६ मेगावाटको माथिल्लो बलेफी पनि अध्ययन पूरा भएको छ । सम्झाना आचार्यले बलेफी खोलामा पहिचान गरी अघि बढाएको आयोजनाको अध्ययन पूरा भई उत्पादन अनुमतिका लागि विभागमा आवेदन दिएका छन् । अनुमति पाएपछि सिभिल संरचनाको काम सुरु हुनेछ ।

विभागका अनुसार यही खोलामा १११.०३ मेगावाटको ४ जलविद्युत आयोजनाको भने अध्ययन भइरहेको छ । ४२.१४ मेगावाटको बलेफी, ३६.५२ मेगावाटको ब्रम्मायानी, १५.१५ मेगावाटको माथिल्लो ब्रम्मायानी र १७.२२ मेगावाटको बलेफी क्यासकेडको अध्ययन भइरहेको छ ।

४२ मेगावाटको बलेफी खोला बलेफी इनर्जीले अध्ययन गरिरहेको छ । ब्रम्मायानी र माथिल्लो ब्रम्मायानी आयोजना ब्रम्मायानी हाइड्रोपावर कम्पनीले अध्ययन गरिरहेको छ । यस्तै, बलेफी क्यासकेड बलेफी 'ए' को प्रवर्द्धक कम्पनी मुनलाइटले अध्ययन गरिरहेको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२६

तादी खोलाको निर्माण ९८ प्रतिशत पूरा, असोजभिन्न बिजुली बाल्ने

लक्ष्य

काठमाडौं। नुवाकोटको तादी खोलामा निर्माणाधीन ५ मेगावाटको तल्लो तादी खोला जलविद्युत आयोजनाको काम ९८ प्रतिशत पूरा भएको छ । बुद्धभूमी नेपाल हाइड्रोपावर कम्पनीले निर्माण गरीरहेको आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा पुगेको हो ।

आयोजनाको सिभिल संरचनाको काम सम्पन्न भएको कम्पनीका सचिव शुक्रराज ढंगोलले बताए । उनका अनुसार बाँध, पेनस्टक पाईपालाइन र विद्युतगृहको सिभिल संरचनाको काम सम्पन्न भएको छ ।

‘आयोजनाको हाइड्रोमैकानिकल उपकरण जडानको काम सकिएको छ,’ उनले **ऊर्जाखबर**सँग भने, ‘इलेक्ट्रोमैकानिकल उपकरण जडानको काम पनि अन्तिम चरणमा पुगगेको छ, बाँकी भदौभिन्न पूरा गरिनेछ ।’

आयोजनाको बाँकी २ प्रतिशत काम पूरा गरेर आगामी असोजभिन्न विद्युत उत्पादन सुरु गर्ने लक्ष्य रहेको ढंगोलले बताए । आयोजनाबाट उत्पादन भएको विद्युत ३ किलोमिटर दुरीमा रहेको नेपाल विद्युत प्राधिकरणको त्रिशुली ३ ‘बी’ हब सबस्टेसनमा जोडिनेछ । सबस्टेसनसम्मको आवश्यक प्रसारण लाइन कम्पनी आफैले निर्माण गर्नेछ ।

प्रसारण लाइनको काम पनि अन्तिम चरणमा पुगेको छ । लाइनको टावर ठड्याउने काम सकिएको छ । तार तान्ने काम आधाभन्दा बढी पूरा भएको छ ।

आयोजना सम्पन्न गर्न १ अर्ब १९ करोड रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको छ । आयोजनामा सिद्धार्थ बैंकको अगुवाईमा माछापुच्छ्रे, बैंक अफ काठमाडौं, एनसीसी बैंकले ७० प्रतिशत ऋण लगानी गरेका छन् । बाँकी ३० प्रतिशत स्वपुँजी लगानी छ ।

तादी बेसिनमा योे आयोजनासँगै थप २५ मेगावाटका ४ जलविद्युत आयोजना निर्माणको विभिन्न चरणमा छन् । निजी क्षेत्रले अनुमतिपत्र लिएर स्वदेशी लगानीमा ३ देखि ११ मेगावाट क्षमताका जलविद्युत आयोजना निर्माण अघि बढेका छन् ।

श्रोत : अञ्जली पोस्ट, २०७८/४/२६

विद्युत्मा नयाँ कन्डक्टर

काठमाडौं : वर्षात् सिजन सुरु भएसँगै उपत्यकामा झ्याप्प-झ्याप्प विद्युत् जाने र आउने क्रम सुरु भएको छ। विद्युत् आपूर्तिमा भइरहेको अनियमितताका कारण कतै फेरि लोडसेडिङ हुन थालेको त होइन भनेर सर्वसाधारणमा त्रासको अवस्था सिर्जना भएको छ।

सर्वसाधारणमा पलाएको त्रासको वातावरणलाई चिर्दै नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले विद्युतीय संरचनाको नियमित मर्मत सम्भारका साथै वर्षा र हावाहुरीका कारण अवरोध सिर्जना हुँदा विद्युत्को नियमित आपूर्तिमा समस्या आएको दाबी गरेको छ। प्राधिकरणका अनुसार उपत्यकामा रहेको पुरानो ११ केभि क्षमताको फिडर विस्थापित गरी त्यसको स्थानमा नयाँ कन्डक्टर जडान गर्नका लागि बत्ती काट्नुपरेको प्रसारणलाइन निर्देशनालय ग्रिड अपरेसनका निर्देशक दीर्घायु श्रेष्ठले जानकारी दिए।

यो योजनाअन्तर्गत प्राधिकरणले उपत्यकाको भक्तपुर(कटुञ्जे)-सातदोबाटो(एनफा)-बानेश्वर सबस्टेसनसम्मको करिब ११ किलोमिटर क्षेत्रमा कन्डक्टरको क्षमता विस्तार गर्न लागिएकाले विद्युत् कटौती हुने गरेको हो।

प्राधिकरणले भक्तपुर-बानेश्वर र पाटन-स्युचाटारको करिब १९ किलोमिटर क्षेत्रमा ट्रिपल ए कन्डक्टर फेर्न लागेको हो। यसका लागि मुढवरी एण्ड जोशी कन्स्ट्रक्सन प्रालिले करिब २० करोड रुपैयाँमा ठेक्का सम्झौता पाएको छ।

पुरानो तार विस्थापित गरी बढी भार क्षमताको नयाँ तार जडान गर्न लागिएको क्षमता अभिवृद्धि आयोजनाका प्रमुख शिवराम ताम्राकारले बताए। यही साउनको पहिलो साताबाट सुरु भएको विस्तारको क्रममा कटुञ्जे सेक्सनबाट सातदोबाटो एनफासम्मको ८.१ किलोमिटरको दूरीमा पुरानो तारलाई विस्थापन गरिसकिएको छ।

श्रोत : अनलाइन खबर, २०७८/४/२७

विद्युत् प्राधिकरणमा कुलमान घिसिङको स्वागत

२७ साउन, काठमाडौं । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकमा पुनः नियुक्त भएका कुलमान घिसिङले बुधबार प्राधिकरण पुगेका छन् । उनलाई प्राधिकरणका कर्मचारीले स्वागत गरेका थिए । घिसिङले बुधबार नै पदभार ग्रहण गरेका छन् ।

सोमबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले घिसिङलाई प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकमा नियुक्त गरेको हो ।

नेपालमा लोडसेडिङ हटाउन प्राधिकरणको नेतृत्वमा रहेर भूमिका खेलेका घिसिङलाई पुनर्नियुक्त गर्न तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले मानेका थिएनन् । उनले प्रक्रिया पुरा गर्नुपर्ने बताएपछि मन्त्रिपरिषदमा पुगेको नियुक्ति प्रस्तावमाथि छलफल हुन पाएको थिएन ।

तर, नयाँ सरकार गठन भएसँगै प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउबा, नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' र ऊर्जामन्त्री ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्री पम्फा भुसालबीच सहमति भएको थियो । घिसिङको यसअघिको कार्यकालमा सुरु गरेका धेरै आयोजना प्राधिकरणको वर्तमान नेतृत्वले अघि बढाउन नसकेको र प्राधिकरण फेरि पहिलेकै अवस्थामा फर्किने जोखिम हुने ठहर गर्दै घिसिङलाई फेरि मौका दिने सहमति भएको मन्त्रालय स्रोत बताउँछ ।

गत साउन १९ गते नै ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्री पम्फा भुसालले प्राधिकरणका वर्तमान कार्यकारी निर्देशक शाक्यलाई पदबाट राजीनामा दिएर सहयोग गर्न आग्रह गरेकी थिइन् । उनले शाक्यलाई सरकारले उचित जिम्मेवारी दिने गरी निर्णय गर्ने भन्दै शाक्यलाई प्राधिकरणबाट भने विदा हुन आग्रह गरेकी थिइन् ।

सोहीअनुसार घिसिङलाई कार्यकारी निर्देशक बनाएसँगै प्राधिकरणका वर्तमान कार्यकारी निर्देशक शाक्यलाई जल तथा ऊर्जा आयोगमा विशिष्ट श्रेणीको पद (सचिव) सरहको पूर्ण कालीन सदस्य पदमा पदस्थापन गर्ने निर्णय पनि गरेको छ । त्यसका लागि आयोगको गठन आदेशमा समेत संशोधन गरिएको छ ।

सरकारले शाक्यले अहिले प्राधिकरणमा पाउँदै आएको तलब सुविधा नघट्ने गरी सो जिम्मेवारी दिने निर्णय गरेको हो । यसका लागि अर्थ मन्त्रालयले पनि सहमति दिएको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२७

हिमालय ऊर्जा विकासको खुद नाफा घट्यो

काठमाडौं । हिमालय ऊर्जा विकास कम्पनीले गत आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ३ लाख ७९ हजार ५९५ रुपैयाँ मात्र नाफा कमाएको छ । यो नाफा अघिल्लो वर्षको भन्दा ९१.७० प्रतिशत (४१ लाख ४८ हजार ४ सय ५ रुपैयाँ) ले घटेको हो ।

अघिल्लो वर्ष २०७६/७७ मा ४५ लाख ७८ हजार रुपैयाँ नाफा कमाएको कम्पनीले जनाएको छ । यसअवधिमा कम्पनीको अन्य स्रोतबाट हुने आम्दानी घटेसँगै नाफा प्रभावित भएको छ ।

अघिल्लो वर्ष अन्य स्रोतबाट ७१ लाख ७४ हजार रुपैयाँ आम्दानी गरेको कम्पनीको यो गत वर्षमा आइपुग्दा घटेर १३ लाख ८५ हजार रुपैयाँमा सीमित भएको छ । कम्पनीको रामेछापमा निर्माण सम्पन्न १९ मेगावाटको दुई जलविद्युत आयोजनाको विद्युत खेर गइरहेको छ ।

विद्युत जोडिने १३२ केभी गर्जाङ-खिम्ती प्रसारण लाइन पूरा नहुँदा लामो समयदेखि विद्युत खेर गइरहेको छ । कम्पनीको विद्युत खेर जादा मासिक ६ करोड ४९ लाख रुपैयाँ विद्युत आम्दानी गुमाएको कम्पनीले जनाएको छ ।

हाल कम्पनीको चुक्ता पुँजी ९९ करोड रुपैयाँ छ । जगेडा कोष भने ७१ लाख ७६ हजार रुपैयाँ ऋणात्मक छ ।

श्रोत : अनलाइन खबर, २०७८/४/२८

प्रत्येक प्रदेशमा जलाशययुक्त विद्युत आयोजना अघि बढाइनेछ :

ऊर्जामन्त्री भुसाल

२७ साउन, काठमाडौं । सरकारले प्रत्येक प्रदेशमा अर्धजलाशय र जलाशययुक्त विद्युत आयोजना अघि बढाउने भएको छ । बुधबार ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालयमा भएको पत्रकार सम्मेलनमा मन्त्री पम्फा भुसालले प्रत्येक प्रदेशमा अर्धजलाशय र जलाशययुक्त आयोजना अघि बढाउने जानकारी दिइन् ।

प्रदेश १ मा दूधकोशी र तमोर आयोजना अघि बढाउन लागेको उनले बताइन् । यस्तै प्रदेश २ मा ऊर्जाबाट विद्युत उत्पादन तयारी गरिएको, बागमतीमा कुलेखानी र सुनकोसी-३, गण्डकी प्रदेशमा बुढीगण्डकी आयोजना अघि बढाइने उनको भनाइ छ ।

यसैगरी लुम्बिनी प्रदेशमा नौमुरे, माडी, कर्णालीमा नलगाड र सुदुरपश्चिममा सेती जलविद्युत आयोजना उत्पादनको काम अगाडि बढाउने मन्त्री भुसालले बताइन् ।

निर्माणाधीन आयोजना समयमै सम्पन्न गर्ने, निजी क्षेत्रबाट निर्माणाधीन आयोजनाहरु छिटो सम्पन्न गर्न आवश्यक समन्वय, सहजीकरण र अनुगमनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने, निर्माणाधीन प्रसारण लाइनहरु तोकिएको समयमा सम्पन्न गर्न आवश्यक संयन्त्र बनाएर अनुगमनको कामलाई अगाडि बढाउने पनि उनले बताइन् ।

मन्त्री भुसालले कालीगण्डकी, मर्याङ्दी, कोशी, दोर्दी, चिलिमे, खिम्ती-काठमाडौं, मर्याङ्दी-काठमाडौं आदि करिडोरका प्रसारण लाइनहरु सम्पन्न गर्ने, इनरुवा-ढल्केवर-हेटौंडा ४०० केभी लाइनलाई निर्माण सम्पन्न गर्ने, बुटवल-गोरखपुर, बुटवल-अत्तरिया, कर्णाली करिडोर, भेरी करिडोर, सेती करिडोर र कोशी करिडोरको ४०० केभी प्रसारण लाइन निर्माण अगाडि बढाउने जानकारी दिइन् । सबै जिल्लामा २ वर्षभित्र पूर्ण रूपमा विद्युतीकरण गर्ने, राष्ट्रिय प्रसारण लाइन भौगोलिक कारणले पुग्न नसकेका ठाउँमा वैकल्पिक ऊर्जाद्वारा विद्युतीकरण गर्ने पनि उनले बताइन् ।

हाल १६.९३ प्रतिशत विद्युत चुहावट रहेकोमा त्यसलाई १४ प्रतिशतमा झार्ने कार्यक्रम अघि सारेको पनि मन्त्री भुसालले उल्लेख गरिन् ।

उनले जल तथा मौसम विज्ञान विभागले विश्वसनीय र भरपर्दो जल तथा मौसम सेवा उपलब्ध गराउने, स्यालो ट्युबेल सीमान्तकृत र साना किसानहरुको जीवनस्तर उठाउने माध्यम भएको बताइन् ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७८/४/२८

सानिमा माईले ४० करोड ६८ लाख रुपैयाँ खुद नाफा कमायो, विद्युत उत्पादनकाे आम्दानी भने घट्यो

काठमाडौं । ईलामामा दुई र सिन्धुपाल्चोकमा एक जलविद्युतगृह सञ्चालन गरिरहेकाे सानिमा माई हाइड्रोपावर कम्पनीले ४० करोड ६८ लाख रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको छ । कम्पनीले सार्वजनिक गरेको गत आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण अनुसार खुद नाफा आर्जन गरेको हो ।

गत आर्थिक वर्षको खुद नाफा अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा बढेको कम्पनीले जनाएको छ । कम्पनीका अनुसार अघिल्लो वर्ष ३६ करोड ६८ लाख रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको थियो । नाफा बढेपनि विद्युत बिक्रीबाट हुने आम्दानी भने घटेको छ । यो अवधिमा कम्पनीले विद्युत बिक्रीबाट ८५ करोड ३ लाख रुपैयाँ रुपैयाँ आम्दानी गरेको छ । अघिल्लो वर्ष ८६ करोड ७ लाख रुपैयाँ आम्दानी गरेको थियो ।

सानिमा समूहले अहिलेसम्म ३१.५ मेगावाटका ३ आयोजना (माई २२ मेगावाट, माई क्यासकेड ७ मेगावाट, सुनकोसी २.५ मेगावाट) निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइसकेको छ । अहिले २८.१ मेगावाटको तल्लो लिखु, ७३ मेगावाटको मध्यतमोर र १४.९ मेगावाटको माथिल्लो मैलुङ निर्माण गरिरहेको छ ।

५६ मेगावाटको जुम खोला निर्माण गर्न अनुमति पाएको छ । यस्तै, २८५ मेगावाटको माथिल्लो तमोरले उत्पादन अनुमतिपत्र लिएको छ भने ७.५ मेगावाटको माथिल्लो मैलुङ 'बी' अध्ययन भइरहेको छ ।

यस्तै, गत वर्ष अरुण काबेली पावरले २८ करोड ९७ लाख रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको छ । यो कम्पनीको नाफा अघिल्लो वर्षको तुलनामा बढेको हो । अघिल्लो वर्ष १० करोड ७९ लाख रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको थियो । यो कम्पनीको विद्युत बिक्रीबाट हुने आम्दानी बढेसँगै नाफा पनि बढेको कम्पनीले जनाएको छ । यो अवधिमा कम्पनीले विद्युत बिक्रीबाट ७० करोड ६७ लाख रुपैयाँ आम्दानी गरेको छ ।

अघिल्लो वर्ष नोक्सानमा रहेको आँखु खोला जलविद्युत कम्पनीले पनि १० लाख ५२ हजार रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको छ । शिव श्री हाइड्रोपावरले १ करोड ८४ लाख र रुरु जलविद्युत कम्पनीले ७ करोड २१ लाख रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको छ ।

श्रोत : नयाँ पत्रिका, २०७८/४/२८

विपन्न वर्गलाई २० युनिटसम्म निःशुल्क विद्युत् एक महिनाभित्रै

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री पम्फा भुसालले २० युनिटसम्म खपत गर्ने विपन्न वर्गको ग्राहकहरूलाई निःशुल्क विद्युत् उपलब्ध गराउने घोषणा गरेकी छिन् । यसका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सञ्चालक समितिले निर्णय गरिसकेको र एक महिनाभित्रै कार्यान्वयन गर्ने तयारी रहेको उनले जानकारी दिइन् । 'सञ्चालक समितिको निर्णयअनुसार समायोजन गर्न विद्युत् नियमन आयोगमा पठाइसकिएको छ' उनले भनिन् ।

मन्त्री भुसालले प्रत्येक प्रदेशमा अर्धजलाशय र जलाशययुक्त आयोजना अघि बढाउने बताइन् । तर, प्रदेश २ मा सोलार आयोजना निर्माण गरिने भएको छ । त्यस्ता आयोजना तमोर ७५६ मेगावाट, दूधकोसी ६३५ मेगावाट, सुनकोसी-३ ५३६ मेगावाट, बुढीगण्डकी १२०० मेगावाट, नल्सिङगाढ ४१० मेगावाट, नौमुरे २४५ मेगावाट, माडी दाङ डाइभर्सन र पश्चिम सेती ७५० मेगावाटलगायतका आयोजना रहेका छन् ।

त्यस्तै, मन्त्रालयले निर्माणाधीन आयोजनाहरूको निर्माण कार्यलाई तीव्रताका साथ अघि बढाउने भएको छ । निर्माणाधीन आयोजनाहरूमा रसुवागढी १११ मेगावाट, सान्जेन ५७ मेगावाट, मध्यभोटेकोसी १०२ मेगावाट, त्रिशूली ३ बी ३७ मेगावाट, राहुघाट ४० मेगावाट, तनहुँ सेती १४० मेगावाट रहेका छन् । मन्त्रालयले सबै जिल्लामा दुई वर्षभित्रमा पूर्ण विद्युतीकरण गरिने योजना सार्वजनिक गरेको छ ।

श्रोत : कारोबार, २०७७/४/२८

बूढीगण्डकीको ६ अर्बभन्दा बढी रकम फिर्ता

बूढीगण्डकी जलविद्युत् आयोजनाले गत आर्थिक वर्ष विनियोजन गरेको कुल बजेटमध्ये २१ प्रतिशतमात्रै खर्च गर्न सकेको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले जनाएको छ ।

आयोजनाको वातावरण मुआब्जा वितरण, पुनर्वास तथा पुनःस्थापना इकाईका लागि पुँजीगततर्फ सात अर्ब ६४ करोड ६० लाख रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा एक अर्ब ६३ करोड ३३ लाख रुपैयाँमात्रै खर्च भएको कोलेनिकाको विवरणमा उल्लेख छ ।

सरकारले मुआब्जा वितरणका लागि उक्त रकम विनियोजन गरेको भए पनि खर्च हुन नसकेको हो । इकाईका लागि विनियोजन गरिएकोमध्ये ६ अर्बभन्दा बढी रकम फिर्ता भएको हो । आयोजनाको डुबानमा पर्ने जग्गाको मुआब्जा वितरण अन्तिम चरणमा पुगे पनि फलफूल र संरचनाको भने मुआब्जा निर्धारण हुन सकेको छैन । त्यसैका कारण पुँजीगत खर्च कम भएको इकाईका प्रमुख कृष्णबहादुर कार्कीले बताए ।

अहिलेसम्म जग्गाको मात्र ३३ अर्ब ८८ करोड रुपैयाँ मुआब्जा वितरण भइसकेको छ । घर, गोठलगायत संरचनाको भने लगत संकलन गरी अहिले तथ्यांक विश्लेषणको काम भइरहेको इकाईका इन्जिनियर रितेश रावलले जानकारी दिए । संरचना र बोटबिरुवाको मुआब्जा वितरणका लागि मात्र १० अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी लाग्ने अनुमान छ ।

तथ्यांक विश्लेषणको काम सकिए पनि तत्काल मुआब्जा वितरणको काम हुने सम्भावना भने कम देखिएको छ । भौतिक संरचनामा हासकट्टी विवादले पनि मुआब्जा वितरणमा अलमल भएको आयोजनाले बताउँदै आएको छ ।

डुबान क्षेत्रका बसोबास गर्ने र अलग भान्सा गरी बस्नेलाई परिवार संख्या मानी चाहना हुने परिवारलाई पुनर्वास र पुनःस्थापना गराउनुपर्ने, बूढीगण्डकी आयोजनाको प्रस्तावित जलाशयको माथिल्लो क्षेत्रमा चक्रपथ निर्माण गर्नुपर्ने, व्यक्तिका घर, गोठ बोटबिरुवा फलफूल जडिबुटी, भुइँ तथा डाले घाँस, तथा समुदायले संरक्षण गरेको सामुदायिक वनको मुआब्जा दिनुपर्ने, घर, गोठ र संरचनाको हासकट्टी गर्न नहुने, बजार क्षेत्रमा थोरै जग्गा हुनेलाई विभेद हुने गरी निर्धारण गरिएको मुआब्जा दररेट सच्याउनुपर्ने, डुबान क्षेत्रका बासिन्दालाई आयोजनामा रोजगारीको व्यवस्था गर्नुपर्ने र मुआब्जा समितिबाट सिफारिस

गरिएका जनताका मागलाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने प्रभावितको मागबारे सरकारले कुनै निर्णय गरिसकेको छैन ।

श्रोत : कारोबार, २०७७/४/२८

सुरी खोला जलविद्युत् आयोजनाको परीक्षण सुरु

सुरी खोला जलविद्युत् आयोजनाको मेकानिकल परीक्षण सुरु भएको छ । दोलखाको गौरीशंकर गाउँपालिका-५ सुरीमा निर्माण भएको सात मेगावाटको सुरी खोला जलविद्युत् आयोजनाको बुधबारबाट विद्युत्गृहमा पानी हालेर मेकानिकल परीक्षण सुरु भएको हो ।

मकर जितुमाया सुरी हाइड्रोपावर कम्पनीले बुधबार आयोजनास्थल गुरुम्फीमा एक कार्यक्रम गरी गाउँपालिका अध्यक्ष सोयमबहादुर खड्का, डोल्मा इम्प्याक्ट फण्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकारी टिम गोचर र कम्पनीका अध्यक्ष हिमाल गुरुडले संयुक्त रूपमा उद्घाटन गरेर परीक्षण सुरु गरेका हुन् ।

आयोजना प्रमुख सरोज खनालका अनुसार यसअघि आयोजनाको हेडवक्रसको इन्टेक, बाँध, गेटहरू, बालुवा थिग्रयाउने पोखरी, पेनस्टक पाइप र विद्युत्गृहको सुख्खा परीक्षणसमेत पूरा भएको छ । अहिलेसम्मको परीक्षण सकिएपछि खोलाबाट पानी फर्काएर परीक्षण थालिएको उनले बताए ।

परीक्षण सफल भए तापनि सिंगटी-लामोसाँघु १३२ केभी प्रसारण लाइनको सिंगटी सब स्टेसनमा १३२/३३ केभी सबस्टेसन तयार नभएकाले केही समय विद्युत्गृह बन्द गर्नुपर्ने अवस्था रहेको आयोजना प्रमुख खनालले बताए । आयोजनास्थलदेखि सिंगटी सबस्टेसनसम्म ३३ केभी ६ किलोमिटर प्रसारणलाइन तयार गरेको छ ।

आयोजनाको सुरी र चंखुको दोभानमा हेडवक्रस तयार गरेर तीन किलोमिटर पेनस्टक पाइपको माध्यमबाट पानी ल्याएर गौरीशंकर गाउँपालिका-५ गुरुम्फीमा विद्युत्गृह निर्माण गरिएको छ । विद्युत्गृहमा दुईवटा युनिटका पेल्टन टर्बाइन जडान गरिएको छ । आयोजनाको ग्रह हेड २८२ मिटर छ ।

आयोजनाबाट सुख्खा सिजनमा ५.२८, वर्षात्मा २७.५६ गरी वार्षिक ३२.८५ गिगावाट विद्युत् उत्पादन हुन्छ । आयोजनामा प्रभु बैंकको नेतृत्वमा नेपाल बैंकला देश बैंक र सेञ्चुरी बैंकले लगानी गरेका छन् । एक अर्ब २३ करोड लागत अनुमान गरिएको आयोजनामा ३० प्रतिशत स्वपूँजी र ७० प्रतिशत ऋण लगानी छ । २०७५ माघदेखि निर्माणको काम सुरु गरेको आयोजनाले साढे दुई वर्षमा विद्युत् उत्पादन गरेको हो ।

सुरी हाइड्रोपावर कम्पनी र मकर जितुमाया सुरी हाइड्रोपावर प्रालिबीच मर्ज भएर एक महिना अघिबाट मकर जितुमाया सुरी हाइड्रोपावर कम्पनी बनेपछि सर्वसाधारण सेयर जारी गर्न प्रभु क्यापिटललाई निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकमा नियुक्त गरेको छ । सो हाइड्रोपावरको प्रारम्भिक सेयर निष्काशन तथा बिक्रीका लागि दुई कम्पनीबीच सम्झौता भएको हो ।

हाइड्रोपावरका तर्फबाट कार्यकारी अध्यक्ष हिमाल गुरुङ र प्रभु क्यापिटलका तर्फबाट प्रबन्ध निर्देशक दिनेश थकालीले हस्ताक्षर गरेका छन् । कम्पनीले प्रारम्भिक सेयर निष्काशनका लागि कुल जारी पुँजी ७६ लाख कित्ताको ३० प्रतिशत अर्थात् २२ लाख ८० हजार कित्ता प्रारम्भिक सेयर निष्काशन गर्ने भएको छ ।

यसमध्ये आयोजना प्रभावित स्थानीयका लागि ७ लाख ६० हजार कित्ता र सर्वसाधारणका लागि १५ करोड २० लाख कित्ता सेयर निष्काशन गर्ने बताइएको छ । सो कम्पनीले निर्माण गरीरहेको आयोजनामा डोल्मा इम्प्याक्ट फण्डको समेत लगानी रहेको छ । कम्पनीले सोही खोलाको केही माथि सात मेगावाटकै अर्को आयोजनासमेत निर्माण थालेको छ ।

